

JEZYK ANGIELSKI

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Język angielski	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Studium Języków Obcych	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		JO. 01.01. C JO. 01.02. C JO. 01.03. C JO. 01.04. C	JO.N.01.01. C JO.N.01.02. C JO.N. 01.03. C JO.N.01.04. C
4.	Język przedmiotu	Język angielski Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki społeczne, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia I. II. III. IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok I. II Semestr I. II. III. IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Ćwiczenia	
10.	Wymagania wstępne	Znajomość języka angielskiego na poziomie A2(N)/B2(S) wg. ESKOJ	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - (I sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IVsem.) - 30 godz.	Ćwiczenia - (I sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (II sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (III sem.) - 30 godz. Ćwiczenia - (IVsem.) - 30 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		I semestr - 1 punkt ECTS II semestr -1 punkt ECTS III semestr - 1 punkt ECTS IV semestr - 2 punkty ECTS	I semestr - 1 punkt ECTS II semestr -1 punkt ECTS III semestr - 1 punkt ECTS IV semestr - 2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyswojenie języka specjalistycznego z zakresu specjalności studiów dla porozumiewania się z obcokrajowcami na tematy zawodowe oraz samodzielnego czytania tekstów specjalistycznych; • rozwinięcie umiejętności językowych czytania, słuchania, mówienia i pisanie w zakresie języka specjalistycznego; • osiągnięcie poziomu znajomości języka ogólnego B2 wg ESKOJ, umożliwiającego swobodną komunikację w języku angielskim w codziennych kontaktach z obcokrajowcami. 	

14.	Metody dydaktyczne	<p>Lektorat języka angielskiego realizowany jest w formie ćwiczeń praktycznych, podczas których studenci rozwijają głównie umiejętności komunikacyjne oraz znajomość słownictwa specjalistycznego.</p> <p>Oprócz pracy z tekstem stosowane są metody aktywizujące: dyskusja, symulacja, metoda przypadku, kwestionariusz, metoda sytuacyjna, projekt. Studenci pracują indywidualnie, w parach i w grupach, w zależności od rodzaju zadań.</p> <p>Liczba godzin zajęć: 2 godziny w tygodniu. Liczba tygodni: 60.</p> <p>Oprócz uczestniczenia w zajęciach studenci mogą korzystać z cotygodniowych konsultacji. W razie potrzeby organizowane są konsultacje dodatkowe.</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w I, II, III semestrze. Egzamin (ZO i E) - ćwiczenia w IV semestrze.</p> <p>Zaliczenie semestru: Warunkiem zaliczenia semestru jest systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach, które jest oceniane w sposób ciągły oraz uzyskanie pozytywnych ocen z pisemnych prac kontrolnych (2 prace w semestrze) lub odpowiedzi ustnych.</p> <p>Zaliczenie przedmiotu: Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu po czterech semestrach lektoratu. Egzamin ma formę testu pisemnego obejmującego treści merytoryczne przewidziane w niniejszym sylabusie.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The hospital team. Personel medyczny i zadania poszczególnych członków personelu. 2. In and around the hospital. W szpitalu: nazwy oddziałów, ich specyfika; wyposażenie, sprzęt. 3. Hospital admissions. Procedura przyjęcia pacjenta do szpitala: wypełnianie dokumentów, wywiad z pacjentem. 4. Accidents and emergencies. Postępowanie w nagłych przypadkach, pierwsza pomoc. 5. Pain. Rodzaje i natężenie bólu. 6. Symptoms. Objawy różnych chorób i problemów zdrowotnych. Najczęstsze problemy zdrowotne. 7. Human. Człowiek: charakterystyka zewnętrzna i wewnętrzna, części ciała, organy wewnętrzne. 8. Caring for elderly. Opieka nad pacjentami w podeszłym wieku. 9. Nutrition and obesity. Zdrowie i odżywianie. 10. Blood. Krew. Budowa serca 11. Death and dying. Opieka nad umierającymi. 12. Hygiene. Higiena. Zasady higieny. 13. Mental health nursing. Opieka nad pacjentami z chorobami umysłowymi. 14. Monitoring the patient. Monitorowanie pacjenta. 15. Medication. Środki farmakologiczne. 16. Alternative treatments. Alternatywne metody terapii.

			<p>Material gramatyczny:</p> <p>4. Czasy teraźniejsze i przeszłe: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, / Formy wyrażania przyszłości / Czasowniki modalne/ Present Perfect Simple.</p> <p>5. Zdania rozkazujące, wykrzyknikowe, warunkowe / Zdania w stronie biernej/ Pytania pośrednie/ Pytania typu <i>question tags</i>.</p> <p>6. Konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe/ Wyrażenia oznaczające ilość/ Przymiotnik - stopniowanie/ Przysłówek - stopniowanie/ Przyimek/ Zaimek/ Liczebnik.</p>
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim; porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu		<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Grice T., Meechan A.: Nursing 1, Oxford English for Careers, Oxford University Press 2007. Wright R., Cagnol B.: English for Nursing 1, Pearson 2012. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Evans V., Salcido K.: Nursing, Express Publishing 2011. Murray J.: English in Medical Practice, Warszawa PZWL 2017. Jenike B.: English for Medicine, PWN 2020.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobr	16
			dobry plus	15
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry	13-14
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dostateczny plus	11-12
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	9-10
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	niedostateczny	<8
		RAZEM:		
		16 pkt		

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20

1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu JEZYK ANGIELSKI w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
B.U.17.	zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	ćwiczenia	praca pisemna, test pisemny lub odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
B.U16.	analizuje piśmiennictwo medyczne w języku angielskim	ćwiczenia	praca pisemna, test pisemny lub odpowiedź ustna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:		ćwiczenia	pisemne prace kontrolne test pisemny
1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.			

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	120			
Samodzielna praca studenta		0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		120			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		5	0		

ORGANIZACJA PRACY PIEŁĘGNIARSKIEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Organizacja pracy pielęgniarskiej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykład - 10 godz. Ćwiczenia- 10 godz.	
10.	Wymagania wstępne	Przepisy prawne dotyczące wykonywania zawodu pielęgniarki. Kodeks Pracy	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Ćwiczenia - 10 godz. Wykłady 10 godz.	Ćwiczenia - 10 godz. Wykłady 10 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/ przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 pkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 pkt ECTS Ćwiczenia – 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z teoretycznymi pojęciami stanowiska pracy, przepisami i regulacjami dotyczącymi czasu pracy, rozkładu czasu pracy oraz metod organizowania pracy pielęgniarskiej	
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe Metoda sytuacyjna Pokaz	

		Metody weryfikacji założonych efektów uczenia	
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Forma i warunki zaliczenia wykładu Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz zaliczenie testu pisemnego lub odpowiedzi ustnej</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie w oceną (ZO) w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. Zaliczenie zleconego do wykonania zadania w formie pisemnej.</p>	
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza czynników sprzyjających występowaniu chorób zawodowych. Strategie zapobiegania. 2. Monitorowanie jakości opieki pielęgniarskiej w oparciu o standardy i procedury. 3. Praca zespołowa, znaczenie motywacji dla członków zespołu i proces podejmowania decyzji. 4. Style zarządzania w pracy - wady i zalety. Czynniki zakłócające pracę w zespole. Metody samooceny zespołu. 5. Uwarunkowania własnego rozwoju, planowanie kariery zawodowej. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przepisy prawne w zakresie stwierdzania chorób zawodowych oraz dokumentacja związana z wypadkami przy pracy. 2. Procedura, standard w pracy pielęgniarki. 3. Grafiki pielęgniarskie i rozliczanie godzin pracy 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności; • przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarskich; • podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla jakości tej opieki; • etapy planowania pracy własnej i podległego personelu; • możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole; • monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; • współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej; • nadzorować i oceniać pracę podległego personelu; • planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ksykiewicz-Dorota A. Zarządzanie w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studentów magisterskich wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów pielęgniarstwa oraz wydziałów nauk o zdrowiu. PZWL, Warszawa 2019. Dobska M. Zarządzanie podmiotem leczniczym. PZWL. Warszawa 2019. Pietrzak B. Karkowski T. Zarządzanie personelem pielęgniarstwie w podmiotach leczniczych. Zagadnienia wybrane. Wolters Kluwer Polska SA. Warszawa 2019 <p>LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA</p> <ol style="list-style-type: none"> Wiśniewska M. Z. Jakość usług medycznych. CeDeWu Warszawa 2019. Kwiatkowska A. Krajewska-Kułak E. Panek W. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. PZWL. Warszawa 2016. Głowacka M.D., Mojs E. Profesjonalne zarządzanie kadrami w podmiotach leczniczych. Wolters Kluwer Polska, Kraków 2019.
-----	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu Organizacja pracy pielęgniarstwiej w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
----------------------	--	-------------	--------------------

WIEDZASTUDENT ZNA:

C.W.26	pojęcie stanowiska pracy, zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;	wykład	test zaliczeniowy lub odpowiedź ustna
C.W.27	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarstwiej;	wykład	test zaliczeniowy lub odpowiedź ustna

UMIEJĘTNOŚCI

C.U.39	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarstwiej i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.40	współuczestniczyć w opracowaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarstwiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarstwiej;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.41	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;	ćwiczenia	wykonanie zadania
C.U.42	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;	ćwiczenia	wykonanie zadania

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta; samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>obserwacja samoocena</p>
---	---------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	10			
Samodzielna praca studenta	Wykłady	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		20			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		2	0		

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
	RAZEM:	16 pkt	dostateczny	9-10
			niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny plus	13-14
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny	11-12
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi	
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi	
dobry (4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi	
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi	
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi	

BADANIA FIZYKALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Badania fizykalne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.19.3.C	PI.N.19.3.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa: • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	ćwiczenia w MCSM	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia	Studia niestacjonarne
		ćwiczenia w MCSM - 30 godz. + samokształcenie - 15 godz.	ćwiczenia w MCSM - 30 godz. + samokształcenie - 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	ćwiczenia w MCSM – 1 pkt. ECTS	ćwiczenia w MCSM – 1 pkt. ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie z teoretycznymi podstawami badań fizykalnych człowieka, przedstawienie odrębności prowadzenia oraz interpretacji badań u człowieka dorosłego, starszego oraz u dzieci w różnym wieku. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za przeprowadzone badania oraz zapewnienie intymności pacjentowi w trakcie badania fizykalnego.	
14.	Metody dydaktyczne	Ćwiczenia indywidualne i grupowe w MCSM Metoda sytuacyjna Pokaz	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest 100% frekwencja oraz aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach. Metodą oceny jest sprawdzian praktyczny z przeprowadzenia badania fizykalnego w pracowni umiejętności pielęgniarskich na fantomie zgodnego z tematyką ćwiczeń oraz w wybranym podmiocie leczniczym z wykorzystaniem protokołu badania fizykalnego oraz odpowiedź ustna na zadane pytania.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Pisemna praca zaliczeniowa na wybrany temat.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy ćwiczeń w MCSM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena stanu zdrowia. Uwarunkowania kulturowe i społeczne. Uwarunkowania spowodowane płcią, rasą i wiekiem badanego. Dokumentowanie wyników oceny stanu zdrowia. 2. Zasady dokumentowania zebranych informacji i wyników badania fizykalnego dla oceny stanu zdrowia. 3. Badanie podmiotowe. Zakres i zasady badania podmiotowego dla potrzeb opieki pielęgniarskiej. 4. Podstawy badania przedmiotowego. Metody i ogólne zasady badania przedmiotowego. Badanie przedmiotowe ogólne. Wygląd zewnętrzny - pierwsze wrażenie. Budowa i proporcje ciała, wzrost i stan odżywienia. Podstawowe parametry życiowe (oddech, tętno, ciśnienie tętnicze krwi, temperatura ciała). 5. Badanie skóry, włosów, paznokci. 6. Badanie węzłów chłonnych. 7. Badanie głowy i szyi. Badanie głowy (badanie narządu wzroku, badanie ucha, badanie nosa i zatok, badanie jamy ustnej i gardła, badanie ślinianki przyusznej). Badanie struktur szyi (badanie gruczołu tarczowego, badanie tchawicy). 8. Badanie klatki piersiowej i gruczołów piersiowych. Struktury anatomiczne i linie topograficzne klatki piersiowej. Ocena kształtu i symetrii klatki piersiowej. Badanie gruczołów piersiowych. 9. Badanie układu oddechowego. Oglądanie układu oddechowego. Badanie palpacyjne układu oddechowego. Opukiwanie i osłuchiwanie układu oddechowego. 10. Badanie układu krążenia. Badanie serca. Badanie krążenia tętniczego i żylnego. 11. Badanie brzucha i odbytu. Badanie brzucha. Badanie odbytu. 12. Badanie żeńskich narządów płciowych. Ocena dojrzałości płciowej - prowadzenie badania oraz dokumentacja wyników badania. 13. Badanie męskich narządów płciowych. Ocena dojrzałości płciowej. Badanie okolicy pachwinowej, prącia, moszny, jądra i powrózka nasiennego. Badanie palpacyjne okolicy okołoodbytniczej i gruczołu krokowego. Dokumentacja wyników badania. 14. Badanie układu mięśniowo-szkieletowego. Zasady badania układu ruchu. Badanie poszczególnych elementów układu mięśniowo-szkieletowego (badanie stawu skroniowo-żuchwowego, badanie kręgosłupa, badanie kończyny górnej, badanie miednicy, badanie kończyny dolnej). Dokumentacja wyników badania. 15. Elementy badania neurologicznego. Metody i zakres oceny w badaniu neurologicznym. Ocena stanu psychicznego. Ocena funkcji nerwów czaszkowych. Badanie układu ruchu i czucia. Ocena równowagi i koordynacji ruchowej (zborności). Badanie odruchów i objawów oponowych. 16. Badanie dziecka z uwzględnieniem odrębności fizycznych i psychomotorycznych związanych z wiekiem. 17. Odrębności w ocenie stanu zdrowia w okresie geriatrycznym.

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ocena sprawności i wydolności pacjenta, ze szczególnym uwzględnieniem <ol style="list-style-type: none"> a. sprawności pacjenta w zakresie układu mięśniowo-szkieletowego oraz ruchu. Propozycje rozwiązań problemów wynikających z ustalonej diagnozy. b. sprawności pacjenta w zakresie układu neurologicznego i badanie odruchów. Propozycje rozwiązań problemów wynikających z ustalonej diagnozy. 2. Kompleksowa ocena stanu fizykalnego pacjenta. 3. Analiza i ocena wyników badań laboratoryjnych i wynikających z pomiarów. 4. Oznaczanie markerów w diagnozowaniu różnych schorzeń. 	
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>Wiedza</p> <p>Umiejętności</p> <p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia-pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania; • charakteryzuje metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego; • określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; • zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; <p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo- naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego i wykorzystuje je do oceny stanu zdrowia pacjenta; • rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku • przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, • dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej; • przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności; <p>W zakresie kompetencji społecznych - absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyk D., Cudak E., Gutysz-Wojnicka A.: Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2016. 2. Dyk D. red. nauk. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie: podmiotowe i przedmiotowe. Warszawa, PZWL 2020. 3. Ślusarska B., Zarzycka D., Opozda K., Kosmowski W., Walczak A., Muszyńska- Lachota I., Idczak H., Lorencowicz R., Banaszkiwicz M. Ocena stanu zdrowia pacjenta (w): Ślusarska B. Zarzycka D. Zahradniczek K.(red).: Podstawy pielęgniarstwa. Tom II. PZWL, Warszawa 2011. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obuchowicz A. red. nauk. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. Warszawa, PZWL 2020. 2. Oblacińska A., Jokdkowska M., Sawca P. ABC bilansów zdrowia dziecka. Podręcznik dla lekarzy. Medycyna Praktyczna, Kraków 2017. 	

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu BADANIA FIZYKALNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu kształcenia		SZCZEGÓLNE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA				
C.W33	omawia metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
C. W34	-określa znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
C. W35	zna sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	odpowiedz ustna	
UMIEJĘTNOŚCI				
C.U43	przeprowadza badanie podmiotowe pacjenta, analizuje i interpretuje jego wyniki;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U44	rozpoznaje i interpretuje podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U45	wykorzystuje techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentuje wyniki badania fizykalnego	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U46	przeprowadza kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentuje wyniki badania oraz dokonuje ich analizy dla	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
C.U47	przeprowadza badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	sprawdzian praktyczny	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE				
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>			ćwiczenia w MCSM, samokształcenie	obserwacja samoocena
KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
			dobry	13-14

3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
RAZEM:		16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

RAZEM: 23 pkt

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)	
bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry (4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Ćwiczenia	30			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	15			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		0,8	0,2		

ZAKAŻENIA SZPITALNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Zakażenia szpitalne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.21.1.W PI.21.1.C	PI.N.21.1.W PI.N.21.1.C
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia III semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej, bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Ćwiczenia Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z biologii	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia – 15 godz.	Wykłady - 30 godz. Ćwiczenia – 15 godz.
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkt ECTS Ćwiczenia - 1 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu jest: zapoznanie studentów z regulacjami prawnymi dotyczącymi zwalczania zakażeń szpitalnych oraz odpowiedzialności placówek ochrony zdrowia, nabycie umiejętności definiowania postaci najczęstszych zakażeń wewnątrzszpitalnych, podejmowania działań profilaktycznych ograniczających ryzyko występowania zakażeń w wybranych obszarach w odniesieniu do personelu i pacjentów.	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem nowoczesnych technik audiowizualnych Praca w grupach ćwiczeniowych	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia:</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Podstawą zaliczenia wykładów jest obecność oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach prowadzonych metodą dyskusyjną oraz warsztatową, udzielenie odpowiedzi na zadane pytania i/lub przygotowanie pracy pisemnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia ćwiczeń Zaliczenie z oceną (ZO) - ćwiczenia w III semestrze. Test pisemny zawierający 60 pytań z możliwością jednokrotnego wyboru. Obecność na wszystkich zajęciach ćwiczeniowych, aktywność podczas zajęć.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Akty prawne regulujące profilaktykę zakażeń szpitalnych w zakładach opieki zdrowotnej, rola i zadania zespołów ds. Zakażeń szpitalnych oraz innych struktur epidemiologicznych działających na rzecz profilaktyki zakażeń wewnątrzszpitalnych. 2. Przyczyny i profilaktyka zakażeń szpitalnych w wybranych oddziałach szpitala (oddział położniczo-noworodkowy, OAiIT, stacja dializ, oddział chirurgiczny, blok operacyjny). 3. Higiena szpitalna - higiena rąk, dekontaminacja sprzętu medycznego, segregacja odpadów szpitalnych, zasady obiegu bielizny szpitalnej, monitorowanie higieny szpitalnej. 4. Ekspozycje zawodowe pracowników definicja, zasady postępowania poekspozycyjnego. 5. Izolacja chorych. <p>Tematy ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mycie i dezynfekcja rąk w warunkach szpitalnych. 2. Zasady postępowania z pacjentem zakaźnym MRSA - analiza przypadku. Dekontaminacja narzędzi chirurgicznych, zasady przygotowania pakietów do sterylizacji. 3. Procedury postępowania po użyciu ze sprzętem i aparaturą medyczną. Ochrona personelu przed zakażeniami, środki ochrony osobistej, zasady postępowania. Opracowanie miejsca ekspozycji zawodowej. Instrukcja postępowania z odpadami szpitalnymi. Procedury izolacji chorych z uwzględnieniem dróg szerzenia się zakażeń. 4. Zasady opracowania ogniska epidemicznego - plan postępowania.
17.	<p>Zamierzone efekty uczenia</p>	<p>Wiedza</p> <p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia; • sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych; • mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
		<p>Umiejętności</p> <p>W zakresie umiejętności student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym; • stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami; <p>Kompetencje społeczne</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry	15-16
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dostateczny plus	13-14
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dostateczny	11-12
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	niedostateczny	<10
6.	Estetyka pracy.	0-2		
	RAZEM:	20 pkt		

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

8.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bulanda M., Wójkowska-Mach J. (red.): Zakażenia szpitalne w jednostkach opieki zdrowotnej. PZWL, Warszawa 2018. M.Fleischer., Bober-Gheek.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego. Edra Urban I Partner, Wrocław 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Heczko P.B., Wójkowska-Mach J.: Zakażenia szpitalne : Podręcznik dla zespołów kontroli zakażeń. Wyd. PZWL, Warszawa 2015. Grzesiowski P., Kudzia-Karwowska D., Kurowska E., Tymoczko A. (red). Ogólne wytyczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji dotyczące sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia. PSSM, SHL, PSPE. Warszawa 2017. https://www.gov.pl/web/psse-szamotouly/ogolne-wytyczne-dla-podmiotow-wykonujacych-procesy-dekontaminacji-w-tym-sterylizacji-wyrobow-medycznych-przy-udzielaniu-swadczen-zdrowotnych Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r. poz. 151) oraz akty wykonawcze z późn. zm.
-----------	---	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla moduli/przedmiotu ZAKAŻENIA SZPITALNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZASTUDENT ZNA:			
C.W36.	pojęcie zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym zakażeń szpitalnych. z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.W37.	sposoby kontroli szerzenia się, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.W38.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowy chi zakażeniu miejsca operowanego;	wykłady	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
UMIĘTNOŚĆSTUDENT POTRAFI			
C.U48.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;	ćwiczenia	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
C.U49.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;	ćwiczenia	aktywność na zajęciach odpowiedź ustna lub praca pisemna lub test
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <p>1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;</p> <p>2) przestrzegania praw pacjenta;</p> <p>3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;</p> <p>4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;</p> <p>5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;</p> <p>6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;</p> <p>7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>			obserwacja, samoocena

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Ćwiczenia	15			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	0			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		45			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		1,0	1,0		

CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.24.3.W PI.24.3.P PI.24.4.W PI.24.4.P PI.24.4.Z	PI.N.24.3.W PI.N.24.3.P PI.N.24.4.W PI.N.24.4.P PI.N.24.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(III sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(IV sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. Praktyka zawodowa - 160 godz. (IV sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(III sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Zajęcia praktyczne - 60 godz.(IV sem. – 6 godz. CSM + 54 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. Praktyka zawodowa - 160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyka zawodowa - 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: zapoznanie studentów z przyczynami, obrazem klinicznym, diagnostyką, leczeniem i pielęgnowaniem chorych leczonych zachowawczo z uwzględnieniem elementów edukacji zdrowotnej. Kształtowanie umiejętności diagnozowania, planowania, realizacji oraz oceny podjętych działań zgodnie z aktualnymi procedurami medycznymi w chorobach leczonych zachowawczo.	

14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Zaliczenie z oceną (ZO) - wykłady w III semestrze. Egzamin (E) - wykłady w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin pisemny testowy lub opisowy. • Kolokwium zaliczeniowe (4 - po realizacji zajęć dotyczących pielęgnowania w chorobach układów: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego). • Aktywność na wykładach. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze. Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania - 2 procesy pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale wewnętrznym. • Pisemne sprawozdanie z dyżuru - 2 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności. • Samokształcenie zalicza się na podstawie pisemnej pracy na wybrany temat <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w IV semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie 160 godzin praktyk zawodowych przydzielanych do realizacji. • Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarских. • Samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy i umiejętności. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie samokształcenia obejmuje przygotowanie i przedstawienie prezentacji, pisemnej pracy na jeden z wybranych tematów.</p>

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Bio-psycho - społeczne przyczyny, symptomy i następstwa chorób somatycznych.
2. Etiologia wybranych chorób układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego.
3. Główne objawy chorobowe układu krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego.
4. Nowoczesna diagnostyka wybranych chorób internistycznych.
5. Zasady farmakoterapii w chorobach wewnętrznych.

Część pielęgnarska:

1. Opieka nad pacjentem z chorobami narządów wewnętrznych. Okresy pobytu chorego w szpitalu.
2. Zadania pielęgniarki w procesie diagnozowania i terapii chorych w oddziale wewnętrznym. Metody pozyskiwania informacji niezbędnych do ustalenia diagnozy pielęgnarskiej.
3. Hospitalizacja jako sytuacja trudna - zadania pielęgniarki wobec chorego podczas hospitalizacji.
4. Ogólna charakterystyka objawów patologicznych chorób układu sercowo naczyniowego. Diagnostyka kardiologiczna.
5. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób układu krążenia.
6. Pielęgnowanie chorego z chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym.
7. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niewydolnością serca.
8. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem mięśnia sercowego.
9. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu oddechowego.
10. Diagnostyka w pulmonologii - zadania pielęgniarki.
11. Pielęgnowanie chorego z ostrą zapalną chorobą układu oddechowego (zapalenie oskrzeli, zapaleniem tchawicy, zapalenie zatok, zapalenie płuc)
12. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc i astmą oskrzelową. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z gruźlicą.
13. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony przewodu pokarmowego. Diagnostyka gastroenterologiczna.
14. Udział pielęgniarki w diagnostyce chorób przewodu pokarmowego.
15. Opieka pielęgnarska nad chorym z: chorobą wrzodową żołądka i dwunastnicy.
16. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z przewlekłym zapaleniem trzustki.
17. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z cukrzycą. Edukacja w cukrzycy.
18. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z przewlekłą niewydolnością nerek.
19. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym dializowanym.
20. Opieka pielęgnarska nad chorym z zespołem nerczycowym.
21. Opieka pielęgnarska nad chorym z marskością wątroby.
22. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z wrzodziejącym zapaleniem jelita grubego i chorobą Leśniowskiego - Crohna.
23. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z nadczynnością tarczycy.
24. Charakterystyka przyczyn i objawów patologicznych ze strony układu moczowego. Zadania pielęgniarki w diagnostyce urologicznej.
25. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą zapalną nerek i dróg moczowych.
26. Opieka pielęgnarska nad chorym z ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek.
27. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym z niedokrwistością.
28. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z białaczką.
29. Rola pielęgniarki w opiece nad chorym z reumatoidalnym zapaleniem stawów.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Udział pielęgniarki internistycznej w badaniu podstawowym i przedmiotowym.
2. Proces pielęgnowania pacjentów oddziału internistycznego, dokumentacja procesu.
3. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów z chorobami układu krążenia (choroba niedokrwinną serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność serca).
4. Pielęgnowanie chorego z zapaleniem płuc.
5. Proces pielęgnowania pacjenta z zapaleniem oskrzeli i płuc .
6. Przygotowanie do samoopieki chorego z POCHP.
7. Udział pielęgniarki w przygotowaniu do badań diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.
8. Pielęgnowanie pacjenta z chorobą wrzodową przewodu pokarmowego.
9. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta z rozpoznaną marskością wątroby.
10. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą.
11. Edukacja chorego z cukrzycą w zakresie samokontroli i samopielęgnacji.
12. Opieka pielęgnarska nad pacjentem z niedoczynnością tarczycy.
13. Planowanie opieki nad pacjentem z chorobą zapaleniem miedniczek nerkowych.
14. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nerczycą.
15. Udział w leczeniu dietetycznym, farmakologicznym i dializoterapii chorych z niewydolnością nerek.

16. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec chorych z niedokrwistością.
17. Opieka pielęgniarska nad pacjentem z reumatoidalnym zapaleniem stawów.
18. Udział pielęgniarki w rehabilitacji pacjentów ze zmianami w układzie kostno - stawowym
19. Udział w leczeniu farmakologicznym i usprawnianiu chorych z niepełnosprawnością.
20. Udział w przygotowaniu chorych do zachowań prozdrowotnych.
21. Umiejętność prawidłowej oceny stanu chorego, formułowania zadań dostosowanych do potrzeb chorego, wdrażanie i ocena skuteczności podjętych działań.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w oddziale wewnętrznym chorobach układu krążenia.
2. Standardy i procedury stosowane w rozwiązywaniu problemów pielęgnacyjnych u chorych z: chorobą niedokrwinną serca, nadciśnieniem tętniczym, zapaleniem mięśnia sercowego, wadą serca, niewydolnością krążenia.
3. Udział pielęgniarki w leczeniu chorób układu krążenia z uwzględnieniem czynności samodzielnie wykonywanych przez pielęgniarkę.
4. Zadania edukacyjne pielęgniarki wobec chorych z chorobami układu krążenia.
5. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych w chorobach układu oddechowego.
6. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych w wybranych chorobach układu oddechowego.
7. Udział pielęgniarki w rehabilitacji chorych w chorobach układu oddechowego.
8. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych wykonywanych w chorobach przewodu pokarmowego.
9. Problemy pielęgnacyjne i ich rozwiązywanie u chorych z problemami gastroenterologicznymi.
10. Przygotowanie chorego do gastrokopii i kolonoskopii.
11. Udział pielęgniarki w leczeniu dietetycznym i farmakologicznym chorych z określonymi schorzeniami internistycznymi.
12. Diagnoza pielęgniarska i udział pielęgniarki w badaniach wykonywanych w chorobach układu moczowego.
13. Ocena stanu nawodnienia chorego - działania z zakresu diagnostyki i udział w terapii.
14. Diagnoza pielęgniarska w chorobach krwi i układu krwiotwórczego.
15. Problemy opiekuńcze występujące u chorych z niedokrwistością, skazą krwotoczną- zastosowanie procedur do ich rozwiązywania.
16. Udział pielęgniarki w chemioterapii.

Tematy samokształcenia:

1. Przygotowanie chorego z objawami zespołu jelita drażliwego do samoopieki w warunkach domowych.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce pierwotnej i prewencji wtórnej choroby niedokrwiennej serca.
3. Leczenie trombolityczne zawału mięśnia sercowego- zadania pielęgniarki.
4. Przygotowanie pacjenta do leczenia cukrzycy metodą ciągłego podskórnego wlewu insuliny.
5. Odżywianie pacjentów dializowanych - rola pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do samoopieki.
6. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu higieny i profilaktyki schorzeń układu oddechowego.
7. Edukacyjna rola pielęgniarki z zakresu profilaktyki schorzeń układu ruchu.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student :</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej w pielęgniarstwie internistycznym • różnicuje patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia(niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zna metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia; • zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student potrafi :</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii; • wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu; • modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej • przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; • przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia; • dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej • przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz • stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta; • przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
18		Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Talarska D., Zuzulinska - Ziółkiewicz D.: Pielęgniarstwo internistyczne, PZWL, Warszawa 2017. 2. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2015. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Doboszyńska A. red. nauk. Objawy chorób wewnętrznych: podręcznik dla studentów. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013. 2. Franciszek Kokot F.(red): Choroby wewnętrzne Wrocław :Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, 2016

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10
KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		

dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

<u>KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)</u>		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności

dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu
CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELEGNIARSTWO INTERNISTYCZNE w odniesieniu do form zajęć**

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓLNE EFEKTY -UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W2	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym.	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W7.	zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W8.	różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W31.	zna patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia(niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego. wstrząs, sepsa);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W32.	zna metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W33.	zna metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
D.W35.	zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>BasicLife Support</i> . BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>AdvancedLife Support</i> , ALS);	wykłady	test/odpowiedź ustna, praca pisemna/prezentacja
UMIEJĘTNOŚCI			

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U11.	modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U12.	przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U15.	dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo- pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	sprawozdanie z dyżuru (raport)

D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępuje zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udziela pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania oceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>samoocena studenta, obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk</p>
--	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	120			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	40			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		380			
Punkty ECTS za moduł/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10	2		

PEDIATRIA I PIEŁĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.25.3.W PI.25.3.P PI.25.4.W PI.25.4.P PI.25.4.Z	PI.N.25.3.W PI.N.25.3.P PI.N.25.4.W PI.N.25.4.P PI.N.25.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz.(III sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz.(IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz Praktyka zawodowa -160 godz. (IV sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz.(III sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz.(IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 30 godz Praktyka zawodowa -160 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 6 punktów ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 6 punktów ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów o patogenezę, zasadami leczenia i opieki w najczęściej występujących chorobach wieku rozwojowego u uwzględnieniem stanów zagrożenia życia; • wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności profesjonalnego rozwiązywania problemów pielęgnacyjnych w odniesieniu do dzieci i młodzieży oraz podejmowania działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny zgodnie z aktualnymi zaleceniami, standardami i procedurami. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Zajęcia praktyczne: praca zespołowa, studium przypadku, instruktaż, pokaz. Praktyki zawodowe: praca zespołowa, studium przypadku, pokaz, instruktaż.	

15.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu

Metody weryfikacji założonych efektów uczenia

Forma i warunki zaliczenia wykładów

Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze.

Wykłady - (E) egzamin pisemny w IV semestrze.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

- obecność na wykładach,
- zaliczenie testu sprawdzającego wiadomości lub odpowiedź ustna,
- praca pisemna - opracowanie planu pielęgnowania lub edukacji dziecka i jego rodziców w wybranej jednostce chorobowej.

Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych

Zajęcia praktyczne- (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze.

Zajęcia praktyczne- (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze.

Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach (obecność na zajęciach potwierdzona listą obecności),
- ocenianie bieżące z przygotowania się do zajęć,
- aktywność na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej metodą procesu pielęgnowania (stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych w oddziale dziecięcym oraz ocenianie efektów podejmowanych działań),
- przygotowanie raportu pielęgniarskiego,
- wykonywanie zadań zawodowych zgodnie z obowiązującymi procedurami w oddziale dziecięcym,
- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza- sprawdzian praktyczny
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych

Praktyka zawodowa - (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze

Warunki zaliczenia:

- 100% frekwencja na zajęciach,
- prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej),
- przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych,
- zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarza;
- samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć.

Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:

Zaliczenie na podstawie wykonania i przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Nowoczesna diagnostyka i terapia w pediatrii.
2. Stany zagrażające życiu i zdrowiu wcześniaka oraz noworodka.
3. Choroby okresu noworodkowego.
4. Choroby układu oddechowego i najczęstsze choroby otolaryngologiczne, choroby układu krążenia, najczęściej występujące choroby układu krwiotwórczego, choroby układu moczowego, wybrane jednostki chorobowe układu wewnątrzwydzielniczego.
5. Podstawy immunologii i choroby alergiczne u dzieci.
6. Stany nagłe w pediatrii i choroby układu nerwowego.

Część pielęgnarska:

1. Zasady organizacji opieki pediatrycznej w Polsce.
2. Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych różnych układów i narządów.
3. Hospitalizacja jako sytuacja trudna dla dziecka i jego rodziny.
4. Zadania pielęgniarki wobec dziecka hospitalizowanego i jego rodziców - rodzaje i formy wsparcia.
5. Udział pielęgniarki w zapobieganiu urazom i wypadkom u dzieci i młodzieży.
6. Wpływ choroby na funkcjonowanie dziecka i jego rodziny.
7. Pielęgnowanie dziecka w wybranych chorobach wieku rozwojowego: układu moczowego, pokarmowego, oddechowego i skóry.
8. Udział pielęgniarki w działaniach profilaktycznych wobec populacji wieku rozwojowego.
9. Rola pielęgniarki w leczeniu dziecka z białaczką.
10. Opieka nad dzieckiem w okresie terminalnym choroby.
11. Rozwiązywanie problemów zdrowotnych w opiece nad dzieckiem z przewlekłymi zaburzeniami przewodu pokarmowego (celiakia, mukowiscydoza - postać brzuszna, choroba pasożytnicza przewodu pokarmowego).
12. Zasady profilaktyki i żywienia dziecka w wybranych chorobach metabolicznych (fenyloketonuria, galaktozemia).

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rozwój dziecka w poszczególnych okresach życia.
2. Metody służące do oceny rozwoju somatycznego i psychoruchowego dziecka.
3. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad zdrowym niemowlęciem.
4. Skutki deficytu potrzeb w okresie wczesnego dzieciństwa
5. Zasady racjonalnego żywienia dzieci i młodzieży.
6. Pielęgnowanie dzieci z najczęstszymi chorobami wieku rozwojowego.
7. Opieka na dzieckiem z chorobami układu: oddechowego, krążenia, moczowego, pokarmowego, chorób alergicznych i krwi.
8. Kompleksowość postępowania pielęgnarskiego w zespole Downa.
9. Udział pielęgniarki w pielęgnowaniu dziecka z białaczką.
10. Reakcje dziecka i jego rodziców na hospitalizację.
11. Zadania i rola pielęgniarki podczas przyjęcia dziecka do szpitala.
12. Udział pielęgniarki w przygotowaniu dziecka do badań diagnostycznych układu: pokarmowego, moczowego, oddechowego krążenia, i chorób alergicznych.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Obserwacja i ocena podstawowych funkcji życiowych dziecka w poszczególnych przedziałach wieku.
2. Odrębności anatomiczne i czynnościowe organizmu dziecka.
3. Problemy zdrowotne dzieci z nieprawidłowym rozwojem somatycznym i psychoruchowym.
4. Komunikowanie się z pacjentem w wieku rozwojowym oraz jego rodziną.
5. Specyficzne potrzeby dziecka chorego i hospitalizowanego oraz podejmowanie działań psychoterapeutycznych wobec dziecka.
6. Problemy pielęgnacyjne w wybranych stanach chorobowych u dzieci.
7. Prowadzenie edukacji dziecka i jego rodziny w zakresie promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób wieku rozwojowego.
8. Rozpoznanie potrzeb zdrowotnych i psychicznych u dzieci i młodzieży. Zastosowanie procesu pielęgnowania w opiece nad dzieckiem.
9. Dokumentowanie podejmowanych działań wobec dziecka chorego.

		<p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Działania edukacyjne wobec dziecka i jego rodziców mające na celu zapobieganie zaostrzeniu astmy. 2. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z zaburzeniami odżywiania: anoreksja, bulimia. 3. Zadania opiekuńcze wobec dziecka z zespołem nadpobudliwości psychoruchowej ADHD. 4. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec dziecka z otyłością. 5. Działania edukacyjne wobec dziecka z cukrzycą. 	
17.	<p>Zamierzone efekty kształcenia*</p>	<p>Wiedza</p>	<p>W zakresie wiedzy student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację; • zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi; • metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności; • standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie; • patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);

Umiejętności**W zakresie umiejętności student potrafi :**

- gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
- prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
- prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
- oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;
- rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych
- doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;
- wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
- przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
- wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
- rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
- przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
- asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
- oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
- przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
- udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
- rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
- prowadzić rozmowę terapeutyczną;
- gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki u dzieci i młodzieży,
- rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia u dzieci w zależności od wieku,
- prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki dzieci w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień,
- motywuje dziecko i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego,
- stosuje zasady profilaktyki powikłań w przebiegu chorób,
- organizuje izolacje chorych zakaźnie w oddziale pediatrycznym,
- ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe, wykrywa zaburzenia w rozwoju,
- pobiera materiał do badań diagnostycznych,
- przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym,
- dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską,
- rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego i rehabilitacyjnego,
- przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego,
- asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych,
- prowadzi dokumentację opieki nad dzieckiem: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki,
- ocenia poziom bólu, reakcję dziecka na ból i nasilenie bólu oraz stosuje postępowanie przeciwbólowe,
- przygotowuje i podaje dzieciom leki różnymi drogami na zlecenie lekarza,
- dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych dziecka.

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

18.	Wykaz literatury podstawowej uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	Literatura podstawowa:
		<ol style="list-style-type: none"> Zarzycka D., Emeryk A.(red.): Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. PZWL, Warszawa 2020. Kaczmarek M., Piskorz-Ogórek K.(red.): Pediatria I pielęgniarstwo pediatryczne. Help Med, Kraków 2014. Dostęp - Academica. Muscari M. E., (red. wyd. polskiego Bernat K.): Pediatria i Pielęgniarstwo pediatryczne. Lublin, Wyd. Czelej 2016.
		Literatura uzupełniająca:
		<ol style="list-style-type: none"> Cepuch G, Krzeczowska B., Perek M. Twarduś K.: Modele pielęgnowania dziecka przewlekle chorego. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2011. Dostęp- IBUK/Academica. Kawalec W., Grenda R., Kulus M. Pediatria Tom I, II. red. nauk. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021. Pawlaczyk B.: Pielęgniarstwo pediatryczne. Wyd. 1, PZWL, Warszawa 2015

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU		
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	21-23
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3		
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa.	0-3		

	Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.		dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3		
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX

Skala ocen mini-CEX
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

Skala ocen
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry (5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus (4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry (4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus (3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny (3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny (2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu PEDIATRIA I PIELEGNIASTWO PEDIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie pediatrycznym.	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych. interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W7.	zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W8.	różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej. intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej. chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W13.	zna patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W14.	zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka. w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W18.	zna metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W28	zna standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

D.W31.	zna patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna
D.W35	zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>)i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna praca pisemna

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	proces pielęgnowania
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	Sprawdzian praktyczny
D.U4.	organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U5.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonuje testy przesiewowe i wykrywa zaburzenia w rozwoju;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe samokształcenie	Sprawdzian praktyczny
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U12	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosuje farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne,	Sprawdzian praktyczny

D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOLECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
--	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	160			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	60			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		440			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10.2	3.8		

CHIRURGIA I PIELEGNIASTWO CHIRURGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.26.3.W PI.26.3.P PI.26.4.W PI.26.4.P PI.26.5.Z	PI.N.26.3.W PI.N.26.3.P PI.N.26.4.W PI.N.26.4.P PI.N.26.5.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	obowiązkowy do zaliczenia III. IV. V semestru/II i III roku studiów obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II - Semestr III, IV Rok III - Semestr V	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem. – 4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Praktyki zawodowe -80 godz. (IV sem.) Praktyki zawodowe -80 godz. (V sem.)	Wykłady - 30 godz.(III sem.) Wykłady - 30 godz.(IV sem.) + Samokształcenie - 10 godz. Zajęcia praktyczne - 40 godz. (III sem. – 4 godz. CSM + 36 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 15 godz. Zajęcia praktyczne - 80 godz. (IV sem. – 8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 20 godz. Praktyki zawodowe -80 godz. (IV sem.) Praktyki zawodowe -80 godz. (V sem.)
12.	Liczba punktów ECTS modułowi/przedmiotowi przypisana	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 4 punkty ECTS Praktyki zawodowe - 6 punktów ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	<p>Celem przedmiotu/modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie studentów a patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz profesjonalnej opieki w chorobach chirurgicznych; • przygotowanie studentów do sprawowania opieki przed i pooperacyjnej nad chorymi leczonymi chirurgicznie z uwzględnieniem stanu zdrowia i wieku pacjenta, zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w praktyce;
14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Zajęcia praktyczne: pokaz, instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku Praktyki zawodowe: instruktaż, praca indywidualna, praca zespołowa, studium przypadku</p>
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p style="text-align: center;">Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Wykłady - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze Wykłady - (E) egzamin pisemny w IV semestrze. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie pracy pisemnej przygotowanej metodą studium przypadku obejmującej zagadnienia z zakresu opieki przed i pooperacyjnej pacjenta leczonego w oddziale chirurgii. Egzamin pisemny z przedmiotu zawiera pytania sprawdzające założone efekty uczenia. Ma formę testu lub odpowiedzi na pytania.</p> <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - (ZO) zaliczenie z oceną w III semestrze Zajęcia praktyczne - (ZO) zaliczenie z oceną w IV semestrze. Warunki zaliczenia: -100% frekwencja na zajęciach -obecność na zajęciach według listy obecności -ocena z przygotowania do zajęć, -ocena pracy studenta poprzez: aktywność na zajęciach, stawianie diagnoz pielęgniarskich, planowanie i realizowanie procesu pielęgnowania na podstawie przypadków klinicznych, wykonywanie zadań zgodnie z obowiązującymi procedurami na oddziale, prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania, raport), przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych, zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarsza- sprawdzian praktyczny, samoocena.</p> <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych Praktyka zawodowa- ZO zaliczenie z oceną IV semestrze. Praktyka zawodowa- ZO zaliczenie z oceną w V semestrze.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100% frekwencja na zajęciach, • prowadzenie dokumentacji pielęgniarskiej (proces pielęgnowania i raport pielęgniarski w formie pisemnej), • przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych, • zaliczenie poszczególnych umiejętności w wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/ pielęgniarsza- sprawdzian praktyczny; • samoocena studenta dotycząca realizacji zajęć. <hr/> <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia Zaliczenie na podstawie przedstawienia pracy pisemnej zgodnej z tematem samokształcenia.</p>
16.	Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji	<p>Tematy wykładów. Część kliniczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody diagnostyczne w chirurgii 2. Zasady leczenia krwią i preparatami krwi 3. Zakażenia u chorych leczonych chirurgicznie 4. Choroby tarczycy leczone chirurgicznie - rodzaje, przyczyny, objawy, techniki leczenia chirurgicznego 5. Rany- rodzaje, podział, ocena, leczenie. Amputacje urazowe 6. Obrażenia termiczne - oparzenia i odmrożenia - zasady postępowania z pacjentem 7. Urazy narządu ruchu: stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania -przyczyny, metody postępowania diagnostyczno-terapeutycznego 8. Urazy czaszkowo-mózgowe oraz inne urazy układu nerwowego 9. Obrażenia kręgosłupa i rdzenia kręgowego 10. Postępowanie z chorym w obrażeniach klatki piersiowej, tchawicy i przepony 11. Obrażenia narządów jamy brzusznej i miednicy - zasady postępowania diagnostycznego i terapii 12. Choroby układu pokarmowego wymagające interwencji chirurgicznej - diagnostyka, objawy, leczenie. 13. Choroby narządów moczowo-płciowych leczonych chirurgicznie - rozpoznawanie, leczenie

Część pielęgniarska:

1. Określenie, historia i cechy współczesnej chirurgii
2. Organizacja opieki chirurgicznej w Polsce
3. Żywnienie w chirurgii
4. Równowaga wodno-elektrolitowa ustroju podstawą bezpieczeństwa działania chirurgicznego
5. Udział pielęgniarki w rozpoznawaniu zaburzeń gospodarki kwasowo-zasadowej w chirurgii
Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego i przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym i planowym
6. Specyfika chirurgii jednego dnia
7. Przeszczepianie narządów i tkanek
8. Nowotwory i ich leczenie
9. Zasady postępowania pooperacyjnego z pacjentem. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym
10. Ból jako problem chirurgiczny - zadania pielęgniarki w rozpoznawaniu i łagodzeniu bólu
11. Zapalenie wyrostka robaczkowego, zasady postępowania z chorym w okresie przed i pooperacyjnym
12. Problemy pielęgnacyjne u pacjentów leczonych z powodu raka jelita grubego
13. Przepuklina zwykła i powikłana. Zadania pielęgniarki w opiece nad chorym
14. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z kamicą pęcherzyka żółciowego leczonego operacyjnie
15. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki
16. Opieka nad chorym z ostrym zapaleniem otrzewnej
17. Pielęgnowanie chorego z kamicą moczową
18. Pielęgnacja chorego z przerostem gruczołu krokowego
19. Opieka nad chorym z nadczynnością tarczycy w aspekcie leczenia chirurgicznego
20. Pielęgnowanie i edukacja pacjenta z chorobą naczyń obwodowych
21. Opieka nad chorym z żylakami kończyn dolnych
22. Zasady postępowania przed i pooperacyjnego w przypadku operacji serca
23. Specyfika postępowania chirurgicznego wobec pacjenta w wieku podeszłym

Tematy zajęć praktycznych:

1. Zajęcia organizacyjne. Diagnoza pielęgniarska w chirurgii.
2. Zadania pielęgniarki w zespole terapeutycznym. Organizacja pracy pielęgniarskiej w oddziale chirurgicznym.
3. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie ostrym i planowym.
4. Udział pielęgniarki w badaniach diagnostycznych u chorych ze schorzeniami przewodu pokarmowego.
5. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu do zabiegu i opiece pooperacyjnej w przypadku resekcji żołądka.
6. Pielęgnowanie chorego z ostrym zapaleniem trzustki.
7. Zasady postępowania z chorym z zapaleniem wyrostka robaczkowego w okresie przed i pooperacyjnym.
8. Problemy pielęgnacyjne pacjenta z zapaleniem otrzewnej.
9. Zasady postępowania z chorym w przypadku przepuklin brzusznych powikłanych i niepowikłanych.
10. Diagnoza pielęgniarska i planowanie opieki z niedrożnością jelit.
11. Przygotowanie do zabiegu i opieka pooperacyjna nad chorym z żylakami odbytu - zadania edukacyjne pielęgniarki.
12. Zasady przygotowania chorego do badań diagnostycznych w chorobach układu moczowo-płciowego i postępowanie po ich wykonaniu.
13. Edukacja pacjenta z kamicą moczową. Przygotowanie do zabiegu i pielęgnowanie po operacji pacjenta leczonego endoprotezoplastyką totalną stawu biodrowego.
14. Zadania pielęgniarki w badaniach diagnostycznych narządów klatki piersiowej.
15. Zasady postępowania pielęgniarskiego z pacjentem z odmą opłucnową.
16. Problemy pielęgnacyjne u chorego z drenażem klatki piersiowej.
17. Proces pielęgnowania pacjenta z wolem guzkowym nadczynnym w okresie przed i pooperacyjnym.
18. Zadania pielęgniarki w przygotowaniu pacjenta do badań diagnostycznych w chorobach tętnic żył i zasady postępowania po ich wykonaniu.
19. Edukacja pacjenta z żylakami kończyn dolnych.
20. Problemy pielęgnacyjne chorego z żylakami kończyn dolnych w okresie przed i pooperacyjnym.
21. Zadania pielęgniarki wobec chorego przygotowanego do amputacji naczyniowej kończyn dolnych.

		<p>Tematy praktyk zawodowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyjęcie chorego do oddziału chirurgicznego. 2. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego w trybie pilnym i planowym. 3. Przygotowanie chorego do badań diagnostycznych w różnych schorzeniach chirurgicznych i opieka po badaniu. 4. Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w obrębie przewodu pokarmowego: przełyku, żołądka i dwunastnicy, jelit, wątroby, gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz narządów ruchu. 5. Profilaktyka zakażenia ran w chirurgii. 6. Opieka nad chorym w chirurgii urazowej - stłuczenia, skręcenia, zwichnięcia, złamania. 7. Chory z drenażem klatki piersiowej. 8. Zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. 9. Opieka nad chorym oparzonym. 10. Odżywianie chorego w chirurgii. 11. Dokumentowanie opieki nad chorym w chirurgii. 12. Przygotowanie pacjenta do zabiegu chirurgicznego planowanego. 13. Planowanie i realizowanie opieki pooperacyjnej nad pacjentem chirurgicznym. 14. Podejmowanie działań mających na celu przygotowanie do samoopieki i samopielęgnacji pacjenta chirurgicznego. 15. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorymi po urazach wielonarządowych. 16. Pielęgnowanie chorego ze schorzeniami naczyń obwodowych. 17. Działania profilaktyczne pielęgniarki wobec chorych leczonych chirurgicznie. <p>Tematy samokształcenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Profesjonalna opieka nad pacjentem w oddziale chirurgii - studium przypadku. 2. Realizacja roli edukacyjnej pielęgniarki w opiece nad pacjentem w oddziale chirurgii - studium przypadku. 3. Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń oddechowych po zabiegu operacyjnym. 4. Edukacja pacjenta dotycząca wykonywania ćwiczeń przeciwzkrzepowych. 5. Edukacja pacjenta dotycząca postępowania z ranami pooperacyjnymi w domu. 6. Edukacja pacjenta ze stomią i jego rodziny.
17.	Zamierzone efekty uczenia	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • różnicuje patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa); • zna zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>); • zna czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne; • zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom; • zna zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową; • stosuje metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia • potrafi prowadzić obserwację pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującą monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;

		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • potrafi dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu; • potrafi przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych; • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych; • dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych; • prowadzi u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu • doraźnie tamuje krwawienia i krwotoki; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16

5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

KRYTERIA			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarstwa i celów opieki pielęgniarstwa	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarstwa. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3		
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny plus	15-16
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
	RAZEM:	23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX

KRYTERIA			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
	RAZEM:	9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację

KRYTERIA			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8

3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNNIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> Bącznyk G, Kapała W. red. Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed- i pooperacyjnym w chirurgii, ortopedii i traumatologii. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, 2018. Walewska E. (red.): Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydanie I dodruk, PZWL, Warszawa 2014. Walewska E., Ścisło L. (red.): Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wydanie I, PZWL, Warszawa 2016. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Głuszek S. red. nauk. Chirurgia: podstawy. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019. Noszczyk W. (red.) Chirurgia Tom I podstawy chirurgii, Tom II Chirurgia serca i naczyń obwodowych, chirurgia przełyku i jamy brzusznej, niektóre wybrane problemy chirurgii . Wyd. PZWL, Warszawa 2018. Szewczyk MT, Jawień A. Leczenie ran przewlekłych. red. nauk. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019.
-----	--	---

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu CHIRURGIA I PIELEGNIARSTWO CHIRURGICZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	EFEKT UCZENIA <small>(wg standardów kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo — studia pierwszego stopnia)</small>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej.	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne

D.W5	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W7.	zna reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W8.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W22.	zna zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>);	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W24.	zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W25.	zna zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne
D.W29.	zna zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;	wykład	praca pisemna, test/zaliczenie pisemne

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tleni monitorować jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U12.	przygotowuje pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny,
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U20.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosuje farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U25.	postępuje zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U.28	doraźnie unieruchamia złamania, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać do transportu	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U.29	doraźnie tamuje krwotoki i krwawienia	MCSM zajęcia praktyczne zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

obserwacja przez
nauczyciela, opiekuna
praktyk
samoocena studenta

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	60			
	Zajęcia praktyczne	120			
	Praktyki zawodowe	160			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	45			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		385			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		10	2		

POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA I PIELEŃNIARSTWO POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.27.3.W PI.27.3.P PI.27.4.W PI.27.4.P PI.27.4.Z	PI.N.27.3.W PI.N.27.3.P PI.N.27.4.W PI.N.27.4.P PI.N.27.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: • obowiązkowy do zaliczenia III i IV semestru. • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III, IV	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii	
11.	Liczba godzin zajęć Dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -13 godz. (111 sem.) Wykłady -15 godz. (IVsem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne -40 godz. (IV sem.) + Samokształcenie 20 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (IV sem.)	Wykłady -13 godz. (111 sem.) Wykłady -15 godz. (IVsem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 15 godz. Zajęcia praktyczne -40 godz. (IV sem.) + Samokształcenie 20 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (IV sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkty ECTS	Wykłady - 2 punkty ECTS Zajęcia praktyczne - 3 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkty ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • zdobycie podstawowej wiedzy z zakresu postępowania leczniczego i pielęgnacyjnego w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy i noworodka, a także kobiety ze schorzeniami ginekologicznymi; • posiadanie umiejętności praktycznych rozpoznawania oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych kobiet w różnym wieku określonych przedmiotowym zakresem tematycznym; • kształtowanie postawy etycznej niezbędnej do sprawowania opieki pielęgniarstwie na poziomie określonym zdefiniowanymi kompetencjami. 	
14.	Metody dydaktyczne	Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie. Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja. Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziału, objaśnienie, prelekcja.	

15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Forma, zasady oraz kryteria oceniania są omawiane na pierwszych zajęciach. Wykłady w III semestrze z oceną (ZO): Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnych zaliczeń z prac pisemnych z tematów realizowanych w każdym semestrze. . Wykłady w IV semestrze - (E) egzamin. Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie prac pisemnych. Egzamin pisemny przeprowadzany jest w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 60 pytań lub z odpowiedzi ustnej. Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w IV semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjentek hospitalizowanych w oddziale położniczo - ginekologicznym, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania - (1 proces pielęgnowania w każdym semestrze); • pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarstwa - (po 1 sprawozdaniu w semestrze); • sprawdzian praktyczny w formie ustnej, pisemnej lub wykonania czynności - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarska.</i> • obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarstwa zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyki zawodowej Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w IV semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odbycie 40 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji zgodnie z programem nauczania. • obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. • terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarska.</i> • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów.</p>
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Tematy wykładów: Część kliniczna: 1. Zasady organizacji opieki położniczo - ginekologicznej w Polsce. 2. Planowanie rodziny, metody regulacji poczęć, antykoncepcja 3. Fizjologia cyklu miesięczkowego - zasady obserwacji. 4. Badania diagnostyczne w położnictwie i ginekologii. 5. Wybrane zagadnienia z patologii ciąży. 6. Problemy ginekologiczne u kobiet w różnym wieku. 7. Nowotwory narządu rodniczego oraz gruczołu piersiowego u kobiet. 8. Niepłodność, jako problem medyczny i społeczny. Część pielęgniarstwa: 9. Opieka medyczna nad kobietą w różnych okresach jej życia. 10. Etapy rozwoju prenatalnego człowieka. Czynniki teratogenne. 11. Postępowanie pielęgniarstwa wobec ciężarnej z ciążą fizjologiczną. 12. Pielęgnowanie pacjentki w przypadku najczęściej występujących stanów patologii okresu ciąży. 13. Poród fizjologiczny - okresy, mechanizm, obserwacja rodzącej. 14. Poród zabiegowy- przygotowanie rodzącej, przebieg, opieka pielęgniarstwa po porodzie. 15. Opieka nad położnicą w położeniu fizjologicznym i powikłanym. 16. Opieka pielęgniarstwa nad noworodkiem i wcześniakiem. 17. Udział pielęgniarki w diagnostyce ginekologicznej. 18. Opieka pielęgniarstwa nad kobietą z problemami ginekologiczno - onkologicznymi. 19. Promocja zdrowia w pielęgniarstwie położniczo - i ginekologicznym.</p>

Tematy zajęć praktycznych:

1. Rola zadania położnej/pielęgniarki w izbie przyjęć położniczo-ginekologicznej.
2. Przygotowanie ciężarnej do porodu uwzględnieniem obowiązujących zaleceń WHO.
3. Obserwacja rodzącej w poszczególnych okresach porodu.
4. Opieka i pielęgnowane noworodka dojrzałego i donoszonego.
5. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad noworodkiem niedojrzałym i/lub niedonoszonym.
6. Pielęgnowanie ciężarnej poronieniem i porodem przedwczesnym.
7. Postępowanie ciężarną po terminie porodu.
8. Opieka nad ciężarną niedokrwistością w przebiegu ciąży.
9. Pielęgnowanie pacjentki cukrzycą w ciąży.
10. Pielęgnowanie ciężarnych gestożą.
11. Pielęgnowanie ciężarnej wybraną patologią łożyska.
12. Postępowanie ciężarną w przypadku przedwczesnego pęknięcia błon płodowych.
13. Postępowanie w przypadku konfliktu serologicznego w układzie Rh i ABO.
14. Przebieg ciąży w przypadku wybranej nie położniczej choroby układowej.
15. Opieka nad ciężarną zaburzeniami endokrynologicznymi.
16. Postępowanie pielęgniarki w przypadku niepomyślnego ukończenia ciąży.
17. Edukacja ciężarnej w zakresie stylu życia w ciąży.
18. Edukacja położnicy w zakresie stylu życia w okresie połogu.
19. Pielęgnowanie w przypadku zakażeń i stanów zapalnych w ginekologii.
20. Farmakoterapia okresu ciąży, porodu, połogu oraz wybranych schorzeń ginekologicznych.
21. Zastosowanie metod diagnostycznych w różnych stanach klinicznych w położnictwie i ginekologii.
22. Dokumentowanie działań pielęgniarskich w oddziale położniczym i ginekologicznym.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne w położnictwie i ginekologii. Ocena ryzyka ciążowego.
2. Cele i zasady opieki przedkoncepcyjnej - zadania pielęgniarki/położnej.
3. Wywiad położniczo - ginekologiczny.
4. Diagnozowanie stanu oraz planowanie opieki nad pacjentką w oddziale położniczo - ginekologicznym.
5. Interwencje pielęgniarskie w wybranych problemach położniczo - ginekologicznych.
6. Przygotowanie, opieka w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych w położnictwie i ginekologii.
7. Edukacja położnicy z zakresu laktacji, karmienia naturalnego i pielęgnacji noworodka.
8. Przygotowanie do operacji ginekologicznej drogą pochwową/brzuszną i pielęgnowanie po zabiegu.
9. Profilaktyka chorób ginekologicznych.
10. Opieka i edukacja pacjentki po zabiegu mastektomii.
11. Przygotowanie do samoopieki i edukacja w wybranych schorzeniach położniczo - ginekologicznych.
12. Wsparcie społeczne pacjentek w ginekologii onkologicznej.
13. Elementy psychoprofilaktyki okresu ciąży, porodu, połogu.
14. Metody łagodzenia bólu porodowego.
15. Rola i zadania szkół rodzenia.

Tematy samokształcenia:

1. Przygotowanie do porodu i rodzicielstwa.
2. Rola pielęgniarki w profilaktyce nowotworów narządu rodniego i sutka.
3. Rola i zadania pielęgniarki/położnej podczas terapii bólu.
4. Wsparcie profesjonalne i nieprofesjonalne u kobiety po odjęciu piersi.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • zna cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej na okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu; • określa etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych; • zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cel i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować • farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podawanie pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza
		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.	Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Iwanowicz-Palus G. red. nauk. Alternatywne metody opieki okołoporodowej. PZWŁ, Warszawa, 2017. 2. Łepecka - Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. PZWŁ, Warszawa, 2018. 3. Szostak-Węgierek D., Cichocka A.: Żywnienie kobiet w ciąży: porady lekarzy i dietetyków. PZWŁ, Warszawa, 2017. 	

Literatura uzupełniająca:

1. Ćwiek D., Augustyniak K., Branecka - Woźniak D.: Szkoła rodzenia. PZWL, Warszawa, 2017.
2. Świetliński J. Neonatologia i opieka nad noworodkiem. Tom I, II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa Tom I-2016, Tom II- 2017.
3. Boroszevska M.K. red. Standardy opieki medycznej nad noworodkiem w Polsce : zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne Wydawnictwo Media Press Sp. z o.o., Warszawa 2019.

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ

Skala ocen odpowiedzi ustnej
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ

Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	dobry plus	17-18
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5		
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3	dobry	15-16
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3		
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Skala ocen procesu pielęgnowania
w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen	
			bardzo dobry	19-20
1.	Proces pielęgnowania odpowiada studium przypadku.	0-3	dobry plus	17-18
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej.	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry	15-16
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3		

5.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny plus	13-14
6.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	11-12
7.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<10
RAZEM:		20 pkt		
<u>KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA</u>			Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3		
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny	12-14
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		
<u>KRYTERIA OCENY mini-CEX</u>			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		
<u>KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację</u>			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		
KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNNIE BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności		

**Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu POŁOŻNICTWO, GINEKOLOGIA IPIELEGNIARTWO
POŁOŻNICZO - GINEKOLOGICZNE**

w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo – studia pierwszego stopnia)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej.	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W14.	zna patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka. w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarskiej w tym zakresie	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W15.	zna cel i zasady opieki prekonceptyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W16.	zna okresy porodu fizjologicznego i zasady opieki nad kobietą w okresie połogu;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W17.	zna etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U5.	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	indywidualna realizacja zleconego zadania
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania

D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U8.	rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tleni monitorować jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego. rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U21.	prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Raport pielęgniarski
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból I jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U27.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego
D.U29.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Obserwacja przez opiekuna, nauczyciela prowadzącego

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych. 	<p>obserwacja przez nauczyciela</p>
---	-------------------------------------

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	40			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	35			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		185			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		4,9	2,1		

PIELĘGNIARSTWO W OPIECE DŁUGOTERMINOWEJ

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Pielęgniarstwo opieki długoterminowej	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.27.3.W PI.27.3.P PI.27.4.W PI.27.4.P PI.27.4.Z	PI.N.27.3.W PI.N.27.3.P PI.N.27.4.W PI.N.27.4.P PI.N.27.4.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Nauki w zakresie opieki specjalistycznej, przedmiot: <ul style="list-style-type: none"> • obowiązkowy do zaliczenia III • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów. 	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	wykłady, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe, samokształcenie	
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii	
n.	Liczba godzin zajęć Dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady -10 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 10 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (III sem.)	Wykłady -10 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne -40 godz. (III sem.) + Samokształcenie 10 godz. Praktyki zawodowe- 40 godz. (III sem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne i samokształcenie - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkt ECTS	Wykłady - 1 punkty ECTS Zajęcia praktyczne i samokształcenie - 2 punkty ECTS Praktyki zawodowe -2 punkt ECTS
13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: <ul style="list-style-type: none"> • wyposażenie studentów w podstawową wiedzę o istocie, celach i zadaniach opieki długoterminowej oraz specyfice pielęgnowania osób niepełnosprawnych; • kształtowanie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu rehabilitacji w opiece nad osobami niepełnosprawnymi w różnym wieku, w różnych specjalnościach medycznych i na różnych etapach opieki zdrowotnej; • wskazanie możliwości adaptacji i integracji społecznej osób trwale niepełnosprawnych 	

14.	Metody dydaktyczne	<p>Wykłady: wykład informacyjny z zastosowaniem technik audiowizualnych, opis przypadku, prelekcja, wyjaśnianie.</p> <p>Zajęcia praktyczne: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziały, "próba pracy", objaśnienie, prelekcja.</p> <p>Praktyki zawodowe: metoda przypadków, pokaz w naturalnych warunkach oddziały, objaśnienie, prelekcja.</p>
15.	<p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu</p>	<p>Metody weryfikacji założonych efektów uczenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia przedmiotu: Forma, zasady oraz kryteria oceniania są omawiane na pierwszych zajęciach.</p> <p>Wykłady w III semestrze - (E) egzamin. Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie prac pisemnych. Egzamin pisemny przeprowadzany jest w formie testu jednokrotnego wyboru składającego się z 60 pytań lub odpowiedzi ustnej.</p> <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych Zajęcia praktyczne - zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pisemne sprawozdanie dotyczące rozpoznania stanu pacjentów, planowania, realizowania i oceny podjętych działań w formie procesu pielęgnowania; • pisemne sprawozdanie z dyżuru w formie raportu pielęgniarstwa • sprawdzian praktyczny w formie ustnej, pisemnej lub wykonania czynności - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza.</i> • obecność na 100% zajęciach, aktywne uczestnictwo w zajęciach, punktualność, kultura osobista, prawidłowe wykonywanie czynności pielęgniarstwa zgodnie ze standardem, współpraca z nauczycielem, studentami oraz członkami zespołu terapeutycznego; • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia praktyki zawodowej Praktyka zawodowa zaliczenie z oceną (ZO) w III semestrze. <u>Podstawa uzyskania zaliczenia jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • odbycie 40 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji zgodnie z programem nauczania. • obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. • terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza. Sprawdzian praktyczny.</i> • samoocena studenta dotycząca opanowanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia: Zaliczenie samokształcenia - przygotowanie i przedstawienie prezentacji na jeden z wybranych tematów.</p>

16.

Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji

Tematy wykładów:

Część kliniczna:

1. Rodzaje niepełnosprawności Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Cele, zasady i etapy rehabilitacji.
2. Rehabilitacja kompleksowa: lecznicza, zawodowa, społeczna i psychologiczna.
3. Nowoczesne metody i techniki usprawniania chorych.
4. Narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin
5. Sprzęt i pomoce ortopedyczne - podział, zastosowanie i zasady zaopatrzenia.

Część pielęgnarska:

1. Rehabilitacja niepełnosprawnych - zakres działań pielęgniarki .
2. Rehabilitacja osób z upośledzeniem umysłowym, uszkodzeniem narządu ruchu i zmysłów
3. zadania pielęgniarki.
4. Komunikowanie z osobą niepełnosprawną - język i techniki komunikowania.
5. Integracja osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, pracy, nauczania wychowania.
6. Udział pielęgniarki w rehabilitacji kompleksowej.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Organizacja oddziału opieki długoterminowej i placówek rehabilitacji poszpitalnej (ambulatoryjnej i sanatoryjnej). Praca członków zespołu rehabilitacyjnego na różnych etapach opieki medycznej. Rola pielęgniarki.
2. Ocena chorego i jego środowiska dla potrzeb opieki długoterminowej. Ogólne badania pielęgnarskie osób niepełnosprawnych. Bilans funkcji utraconych i zachowanych. Dokumentacja wyników badania. Rozpoznanie potrzeb i planowanie działań usprawniających.
3. Wybrane elementy kinezyterapii (ćwiczenia oddechowe, bierne, czynne, pionizacje) w procesie pielęgnowania osób niepełnosprawnych ruchowo. Zasady doboru i technika posługiwania się zalecanymi pomocami ortopedycznymi i technicznymi. Udział pielęgniarki w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze.
4. Profilaktyka skutków hipokinezy. Rehabilitacja w procesach terapii i pielęgnowania w oddziale opieki długoterminowej.
5. Metody aktywizacji fizycznej, psychicznej i zawodowej osób trwale niepełnosprawnych w ich środowisku. Możliwości wielopłaszczyznowej adaptacji środowiska do potrzeb osób niepełnosprawnych. Rozpoznawanie i udział w likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywne życie.

Tematy praktyki zawodowej:

1. Ocena niepełnosprawności psychofizycznej (wydolność ogólna, samoobsługa) społecznej (role rodzinne i zawodowe).
2. Elementy usprawniania w procesie pielęgnowania osoby niepełnosprawnej (ćwiczenia bierne i czynne, oddechowe, pomoc w wykorzystaniu zaopatrzenia ortopedycznego).
3. Wsparcie fizyczne, psychiczne i rzeczowe dla osób niepełnosprawnych.
4. Pielęgnowanie i usprawnianie osób niepełnosprawnych.
5. Podstawowe ćwiczenia w zakresie kinezyterapii
6. Udział pielęgniarki w kształtowaniu pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych

Tematy samokształcenia

1. Wykorzystanie medycyny fizykalnej w pracy pielęgniarki.
2. Leczenie uzdrowiskowe. Kompleksowość leczenia.
3. Nowe formy aktywizacji osób niepełnosprawnych.

17.	Zamierzone efekty uczenia	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku; • zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach; • zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia; • zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach; • charakteryzuje właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania; • zna standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia; • różnicuje reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację • zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym); • proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym; • etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego; • narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;
		Umiejętności	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cel i plan opieki pielęgniarskiej, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarskiej; • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień; • prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób; • dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków; • dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; • rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych; • doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii; • wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznaje zaburzenia zagrażające • wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego • przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta; • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych; • ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe; • przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza; • uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych; • prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe; • rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego; • pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną; • prowadzić rozmowę terapeutyczną; • prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej; • postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;

		Kompetencje społeczne	<p>W zakresie kompetencji społecznych -absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.
18.		Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kędziora-Kornatowska K.(red.), Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej. PZWL, Warszawa 2015. 2. Iwański I. Opieka długoterminowa nad osobami starszymi. CeDeWu, Warszawa 2020. 3. Zielińska E., Guzak B., Syroka K.red. nauk. Opieka długoterminowa : uwarunkowania medyczne i prawne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czajka D., Czekala B. Standardy domowej pielęgniarstwa długoterminowej. Borgis Wydawnictwo Medyczne, Warszawa 2013. 2. Muszałik M., Kędziora K. Pielęgnowanie pacjentów w starszym wieku. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018. 3. Bazaliński D., Maria Kózka M. red.nauk. Odleżyny w praktyce klinicznej : zapobieganie i leczenie. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

<u>KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ</u>			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	16
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	dobry plus	15
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry	13-14
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dostateczny plus	11-12
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny	9-10
	RAZEM:	16 pkt	niedostateczny	<8

<u>KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ</u>			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
			bardzo dobry	19-20
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5		
2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12

	RAZEM:	20 pkt	niedostateczny	<10
--	---------------	--------	----------------	-----

KRYTERIA OCENY TESTU				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi		

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA			Skala ocen procesu pielęgowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2	niedostateczny	<14
RAZEM:		23 pkt		

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		

KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		

KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności

Macierz oraz weryfikacja efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu PIELĘGNIARSTWO OPIEKI DŁUGOTERMINOWEJ w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA <i>(wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego)</i>	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1.	zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W2.	zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W3.	zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W4.	zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W5.	zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W6.	zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W10.	zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
D.W.27	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;	wykłady	test pisemny/odpowiedź ustna
UMIEJĘTNOŚCI			
D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U2.	prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania

D.U3.	prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	proces pielęgnowania
D.U6.	dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U7.	dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podaje pacjentowi tlen i monitoruje jego stan podczas tlenoterapii	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonuje badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U13.	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U16.	uczy pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U17.	prowadzi u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywcza) oraz żywienie pozajelitowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego. dietetycznego. rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U19.	pielęgnuje pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U20.	prowadzi rozmowę terapeutyczną;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U21.	prowadzi rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U22.	przekazuje informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	raport pielęgniarstwa
D.U23.	asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania
D.U24.	ocenia poziom bólu, reakcję pacjenta na ból I jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	realizacja zleconego zadania, Sprawdzian praktyczny
C.U.21 C.U.22	pielęgnuje skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosuje kąpiele lecznicze; ocenia ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;	zajęcia praktyczne praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta; 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>zajęcia praktyczne praktyki zawodowe</p>	<p>obserwacja przez nauczyciela</p>
--	---	---

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	10			
	Zajęcia praktyczne	40			
	Praktyki zawodowe	40			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		100			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		3,9	1,1		

GERIATRIA I PIELEGNIARSTWO GERIATRYCZNE

Lp.	Elementy składowe sylabusu	Opis	
1.	Nazwa modułu/ przedmiotu	Geriatrycja i pielęgniarstwo geriatryczne	
2.	Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Medyczny Zakład Pielęgniarstwa	
3.	Kod przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		PI.32.6.W PI.32.6.P PI.32.6.Z	PI.N.32.6.W PI.N.32.6.P PI.N.32.6.Z
4.	Język przedmiotu	Język polski	
5.	Typ przedmiotu	Przedmiot z zakresu opieki specjalistycznej: • obowiązkowy do zaliczenia VI semestru • obowiązkowy do ukończenia całego toku studiów.	
6.	Rok studiów, semestr	Rok II Semestr III	
7.	Imię i nazwisko osoby (osób) prowadzącej przedmiot		
8.	Imię i nazwisko osoby (osób) egzaminującej bądź udzielającej zaliczenia w przypadku, gdy nie jest nim osoba prowadząca dany przedmiot		
9.	Formuła przedmiotu	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie	Wykłady Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe Samokształcenie
10.	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa	
11.	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady - 30 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. (III sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz. (IIIsem.)	Wykłady - 30 godz. (III sem.) Zajęcia praktyczne - 80 godz. (8 godz. CSM + 72 godz. podmiot leczniczy) + Samokształcenie - 10 godz. (III sem.) Praktyka zawodowe - 80 godz. (IIIsem.)
12.	Liczba punktów ECTS przypisana modułowi/przedmiotowi	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
		Wykłady — 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne-3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkty ECTS	Wykłady — 1 punkt ECTS Zajęcia praktyczne-3punkty ECTS Praktyka zawodowa -3punkty ECTS

13.	Założenia i cele modułu/przedmiotu	Celem przedmiotu/modułu jest: przygotowanie studenta do samodzielnego planowania i realizowania kompleksowej opieki geriatrycznej wynikającego z różnego stanu zdrowia pacjenta w warunkach domowych i szpitalnych.
14.	Metody dydaktyczne	Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, metoda sytuacyjna, metoda przypadku, elementy dyskusji.
15.	Forma i warunki zaliczenia przedmiotu, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia z przedmiotu, a także formę i warunki zaliczenia poszczególnych form zajęć wchodzących w zakres danego przedmiotu	<p>Metody weryfikacji założonych efektów kształcenia</p> <p>Forma i warunki zaliczenia wykładów Egzamin (E) - wykłady w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzamin pisemny test jednokrotnego wyboru lub odpowiedź ustna. • Kolokwium zaliczeniowe (2 - po realizacji działów tematycznych specyfika starzenia, organizacja opieki geriatrycznej, całościowa ocena geriatryczna, specyfika postępowania pielęgniarskiego w patologii wieku geriatrycznego, wielkie problemy geriatryczne - zadania pielęgniarki. • Aktywność na wykładach. Końcową ocenę stanowi: - 70% - ocena z egzaminu pisemnego - 30% - ocena z kolokwium <p>Forma i warunki zaliczenia zajęć praktycznych: Zaliczenie z oceną (ZO) - zajęcia praktyczne w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentacja procesu pielęgnowania - 1 proces pielęgnowania wybranych pacjentów hospitalizowanych w oddziale geriatrycznym (zakładzie opiekuńczo- pielęgnacyjnym) • Pisemne sprawozdanie z dyżuru - 1 sprawozdania. • Sprawdzian praktyczny - zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i>. • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. • Samokształcenie zalicza się na podstawie pisemnej pracy na wybrany temat <p>Forma i warunki zaliczenia praktyk zawodowych: Zaliczenie z oceną (ZO) - praktyki zawodowe w III semestrze. Kryteria oceniania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie 80 godzin praktyk zawodowych przydzielonych do realizacji. • Terminowe zaliczenie umiejętności zawartych w <i>Wykazie umiejętności do zaliczenia w zawodzie pielęgniarki/pielęgniarsza</i> • Obecność na 100% zajęć, punktualność, kultura osobista, aktywność w realizacji czynności pielęgniarstwa. <p>Forma i warunki zaliczenia samokształcenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej przygotowanej samodzielnie przez studenta na proponowany temat.

		<p>Tematy wykładów:</p> <p>Część kliniczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fizjologia procesu starzenia. Proces starzenia w aspekcie biologicznym, psychologicznym i socjoekonomicznym. 2. Odrębności przebiegu wybranych patologii w starości dotyczących układu nerwowego, układu krążenia, 3. Zasady farmakoterapii w starszym wieku. Niekorzystne interakcje leków w geriatrici. 4. Specyfika przebiegu, diagnostyka i leczenie nadciśnienia tętniczego, choroby niedokrwiennej serca, przewlekłej niewydolności serca u osób starszych. 5. Choroby układu oddechowego u osób starszych - diagnostyka i leczenie. 6. Choroby układu moczowego - problemy urologiczne u osób starszych. 7. Cukrzyca u osób w podeszłym wieku - objawy, przewlekłe powikłania, zasady terapii. 8. Niedożywienie u osób starszych - skala zjawiska, objawy i leczenie. 9. Klasyfikacja, diagnostyka i leczenie otępień u osób starszych. 10. Depresja u osób starszych.
16.	<p>Treści merytoryczne przedmiotu oraz sposób ich realizacji</p>	<p>Część pielęgnarska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procesy demograficzne w starzejącym się społeczeństwie. 2. Organizacja opieki geriatrycznej w Polsce. 3. Grupy wsparcia i instytucje wspierające osoby starsze. 4. Zmiany strukturalne i czynnościowe związane ze starzeniem. 5. Modele pielęgnowania w opiece nad człowiekiem starym. 6. Diagnozy pielęgnarskie i cele opieki nad pacjentem w wieku podeszłym. 7. Narzędzia i metody oceny stanu bio-psycho-społecznego i funkcjonalnego osoby w podeszłym wieku. 8. Całościowa ocena geriatryczna i interdyscyplinarna opieka geriatryczna. 9. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w wybranych patologich układu krążenia: choroba niedokrwienna serca, zastoinowa niewydolność krążenia, nadciśnienie tętnicze, miażdżyca. 10. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w zapaleniu płuc i POCHP u osób starszych. 11. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w chorobie wrzodowej i zaparciu u osób starszych 12. Niedożywienie u osób starszych. 13. Zapobieganie zaburzeniom wodno - elektrolitowym, odwodnieniu i niedożywieniu chorych w podeszłym wieku. 14. Specyfika postępowania pielęgnarskiego w patologich układu ruchu osób starszych: osteoporoza, choroba zwyrodnieniowa stawów, reumatoidalne zapalenie stawów. 15. Zadania pielęgnarski w leczeniu nefarmakologicznym i w przygotowaniu chorego do funkcjonowania w środowisku domowym. 16. Pielęgnowanie chorego z cukrzycą w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki powikłań późnych. 17. Zasady opieki nad człowiekiem starym z Chorobą Parkinsona. 18. Opieka nad pacjentem po udarze mózgowym. 19. Zasady opieki pielęgnarskiej nad chorym z otępieniem na przykładzie choroby Alzheimera 20. Wielkie zespoły geriatryczne - zadania pielęgnarski w opiece nad chorym. 21. Zasady opieki nad osobą starszą z nietrzymanie zwieraczy. 22. Postępowanie pielęgnacyjne wobec chorego z upośledzeniem słuchu i wzroku. 23. Komunikowanie się ze starszym pacjentem z uwzględnieniem zaburzeń wzroku i słuchu oraz zaburzeniami poznawczymi. 24. Zagrożenia unieruchomienia u osób starszych. 25. Zasady postępowania pielęgnarskiego wobec osoby starszej z upośledzeniem funkcji wzrokowych słuchowych. 26. Osteoporoza jako problem społeczny. 27. Upadki u osób starszych - epidemiologia, przyczyny, skutki, czynniki ryzyka, diagnostyka. 28. Profilaktyka upadków i urazów w wieku starszym - zadania pielęgnarski. Zasady usprawniania starszych pacjentów.

Tematy zajęć praktycznych:

1. Realizacja zadań diagnostycznych leczniczych i opiekuńczych i edukacyjnych wobec pacjenta z chorobą wieńcową serca.
2. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym z nadciśnieniem tętniczym.
3. Problemy pielęgnacyjne w opiece nad chorym w podeszłym wieku z otępieniem w warunkach szpitalnych.
4. Pielęgnowanie osoby starszej hospitalizowanej a powodu zaostrzenia POCHP.
5. Proces pielęgnowania osoby starszej z niewydolnością zastoinową w warunkach szpitalnych.
6. Planowanie opieki nad człowiekiem starszym z cukrzycą z uwzględnieniem samoopieki i samoobserwacji.
7. Zasady opieki nad człowiekiem starszym z dną moczanową.
8. Obserwacja chorego w wieku geriatrycznym i dokumentowanie stanu zdrowia.
9. Udział pielęgniarki w promocji zdrowia osób starszych a programy profilaktyki geriatrycznej.
10. Opieka pielęgniarki nad umierającym i towarzyszenie śmierci.

Tematy praktyk zawodowych:

1. Diagnoza pielęgniarska w odniesieniu do pacjenta geriatrycznego.
2. Realizacja czynności pielęgnacyjnych wobec starszego człowieka z uwzględnieniem wydolności i sprawności organizmu.
3. Proces pielęgnowania osoby starszej hospitalizowanej z powodu zaostrzenia choroby wieńcowej serca.
4. Pielęgnowanie chorego unieruchomionego w łóżku.
5. Opieka pielęgniarska nad chorym z gastrostomią odżywczą.
6. Opieka pielęgniarska nad chorym dializowanym.
7. Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów opiekuńczych pacjenta z nietrzymaniem moczu i stolca.
8. Zasady postępowania pielęgniarskiego wobec pacjenta z chorobą Parkinsona.
9. Pielęgnowanie skóry osoby w podeszłym wieku z uwzględnieniem profilaktyki odleżyn.
10. Ocena zapotrzebowania rodziny na opiekę pielęgniarską - przygotowanie rodziny do pielęgnowania osoby starszej.

Tematy samokształcenia:

1. „Zespół słabości” - objawy kliniczne, konsekwencje, możliwości leczenia.
2. Niefarmakologiczne zapobieganie osteoporozie.
3. Epidemiologia starości i niepełnosprawności.
4. Medycyna obronna - wyjaśnienie istoty i zagrożeń.
5. Profilaktyka przedwczesnego starzenia.
6. Modele opieki geriatrycznej na świecie.
7. Przejawy ageizmu we współczesnym świecie oraz metody przeciwdziałania.
8. Jakość życia osób starszych.

KRYTERIA OCENY PROCESU PIELEGNOWANIA

Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów	Skala ocen procesu pielęgnowania w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
1.	Umiejętność gromadzenia oraz dokumentowania informacji o stanie zdrowia pacjenta techniką: wywiadu, obserwacji, pomiaru, analizy dokumentacji oraz badania przedmiotowego	0-3	bardzo dobry	21-23
2.	Umiejętność prawidłowego formułowania diagnozy pielęgniarskiej i celów opieki pielęgniarskiej	0-3		
3.	Właściwa hierarchia prezentowanych diagnoz.	0-3	dobry plus	19-20
4.	Planowanie działań zgodnie z aktualną wiedzą pielęgniarską. Proponowany sposób realizacji/ proponowane interwencje adekwatne do stanu zdrowia oraz do posiadanych zasobów.	0-3	dobry	17-18
5.	Realizacja planu opieki oraz ocena uzyskanych wyników	0-3	dostateczny plus	15-16
6.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-3	dostateczny	12-14
7.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3		
8.	Estetyka pracy.	0-2		
RAZEM:		23 pkt	niedostateczny	<14

KRYTERIA OCENY mini-CEX			Skala ocen mini-CEX w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Umiejętność gromadzenia informacji o pacjencie	0-3	poziom wysoko zadowolający	7-9
2.	Prawidłowość przeprowadzonego badania fizykalnego.	0-3	poziom zadowolający	4-6
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi.	0-3	poziom niezadowolający	1-3
RAZEM:		9 pkt.		
KRYTERIA OCENY sprawdzianu praktycznego przez obserwację			Skala ocen w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
Lp.	KRYTERIA	Liczba punktów		
	Umiejętność przygotowania pacjenta i/lub stanowiska pracy do wykonania danej czynności	0-3	poziom wysoko zadowolający	9-12
1.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem kolejności działań	0-3		
2.	Umiejętność wykonania czynności z zachowaniem prawidłowej techniki i obowiązujących zasad	0-3	poziom zadowolający	6-8
3.	Umiejętność udzielenia informacji zwrotnej pacjentowi i/lub uporządkowanie stanowiska pracy	0-3	poziom niezadowolający	1-5
RAZEM:		12 pkt.		
KRYTERIA OCENY SPRAWDZIANU PRAKTYCZNEGO Z CHECK-LISTĄ KONTROLNĄ (ZALICZENIE JEDYNIEM BEZ POPEŁNIENIA BŁĘDU KRYTYCZNEGO)				
bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnie wykonanych czynności		
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnie wykonanych czynności		
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnie wykonanych czynności		
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnie wykonanych czynności		
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnie wykonanych czynności		
KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ			Skala ocen odpowiedzi ustnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zasób wiadomości, zrozumienie tematu.	0-5	bardzo dobry	16
2.	Aktualność wiedzy z poruszanego zakresu tematu.	0-5	dobry plus	15
3.	Zastosowanie prawidłowej terminologii.	0-3	dobry	13-14
4.	Spójność konstrukcji wypowiedzi.	0-3	dostateczny plus	11-12
RAZEM:		16 pkt	dostateczny	9-10
			niedostateczny	<8
KRYTERIA OCENY PRZYGOTOWANEJ PRACY PISEMNEJ			Skala ocen przygotowanej pracy pisemnej w odniesieniu do ilości uzyskanych punktów	
L p.	KRYTERIA	Liczba punktów		
1.	Zgodność tematyki i treści przyporządkowanych do realizowanego tematu.	0-5	bardzo dobry	19-20

2.	Aktualność wiedzy merytorycznej z danego zakresu tematycznego.	0-5	dobry plus	17-18
3.	Zachowanie prawidłowej struktury.	0-3		
4.	Dobór odpowiednich metod i środków oraz narzędzi ewaluacyjnych.	0-3	dobry	15-16
5.	Wybór właściwej literatury.	0-2	dostateczny plus	13-14
6.	Estetyka pracy.	0-2	dostateczny	11-12
RAZEM:		20 pkt	niedostateczny	<10

KRYTERIA OCENY TESTU

bardzo dobry	(5,0) bdb	powyżej 91% poprawnych odpowiedzi
dobry plus	(4,5) db plus	81-90% poprawnych odpowiedzi
dobry	(4,0) db	71-80% poprawnych odpowiedzi
dostateczny plus	(3,5) dst plus	66-70% poprawnych odpowiedzi
dostateczny	(3,0) dst	60-65% poprawnych odpowiedzi
niedostateczny	(2,0) ndst	poniżej 60% poprawnych odpowiedzi

1	Zamierzone efekty kształcenia*	Wiedza	<p>W zakresie wiedzy student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czynniki ryzyka i zagrożeń zdrowotnych pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia. • ocenia stan chorego w zależności od wieku. • zna zasady diagnozowania w pielęgniarstwie geriatrycznym, • zna zasady planowania opieki nad chorym w zależności od wieku i stanu zdrowia. • zna zasady przygotowania, opieki w trakcie oraz po badaniach i zabiegach diagnostycznych wykonywanych u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia. • charakteryzuje grupy leków i ich działanie na układy i narządy chorego w różnych schorzeniach, w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania. • charakteryzuje techniki i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad chorym w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • zna zasady przygotowania chorego do samoopieki w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • różnicuje reakcje chorego na chorobę i hospitalizację w zależności od jego wieku i stanu zdrowia. • omawia rolę pielęgniarki przy przyjęciu chorego do przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego w zależności od jego wieku i stanu zdrowia pacjenta. • definiuje swoiste zasady organizacji opieki specjalistycznej neurologicznej, oraz systemu ratownictwa medycznego w Polsce.
----------	---------------------------------------	---------------	--

		<p>Umiejętności</p>	<p>W zakresie umiejętności student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarską, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarskie oraz dokonuje ewaluacji opieki, • rozpoznaje uwarunkowania zachowania zdrowia odbiorców opieki w różnym wieku i stanie zdrowia, • prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień, • motywuje chorego i jego opiekunów do wejścia do grup wsparcia społecznego, • prowadzi profilaktykę powikłań w przebiegu chorób, • diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji, • pobiera materiał do badań diagnostycznych, • doraźnie podaje tlen, modyfikuje dawkę stałą insuliny szybko i krótko działającej, • przygotowuje chorego do badań diagnostycznych pod względem fizycznym i psychicznym, • dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowuje pacjenta do transportu, • prowadzi edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia zdrowia, • rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego, • przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego, • asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych i leczniczych, • prowadzi dokumentację opieki nad chorym: kartę obserwacji, zabiegów pielęgniarskich i raportów, kartę rejestrów zakażeń szpitalnych, profilaktyki i leczenia odleżyn oraz kartę informacyjną z zaleceniami w zakresie samoopieki, • dostosowuje interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów pielęgnacyjnych, • przygotowuje i podaje leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.
		<p>Kompetencje społeczne</p>	<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; 2) przestrzegania praw pacjenta; 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

18.

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego przedmiotu

Literatura podstawowa:

1. Wieczorkowska - Tobis K., Talarska D.: Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Wyd. PZWL, Warszawa, 2017.
2. Mötzing G, Schwarz S. [et al.].Pielęgniarstwo geriatryczne. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014.
3. Błaszczak R, Dominiak I, Wojtczak A. Pielęgniarstwo internistyczne. Edumetriq. Akademia Ochrony Zdrowia, Sopot 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Talarska D., Wieczorkowska - Tobis K., Szałkiewicz E.: Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi, PZWL, Warszawa, 2014.
2. Gąsowski J. Piotrowicz K. Geriatria wybrane zagadnienia. red. Kraków : Medycyna Praktyczna, 2020.
3. Muszalik M. Problemy Pielęgniarstwa geriatrycznego. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2021.

Macierz oraz weryfikacja efektów uczenia dla modułu/przedmiotu GERIATRIA I PIELEGNIASTWO GERIATRYCZNE w odniesieniu do form zajęć

Numer efektu uczenia	SZCZEGÓŁOWE EFEKT UCZENIA (wg. standardu kształcenia dla kierunku studiów pielęgniarstwo - studia pierwszego stopnia)	Forma zajęć	Metody weryfikacji
WIEDZA			
D.W1	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W2	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W3	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W4	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W5	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W6	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W7	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W8	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W9	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W10	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W11	etiopatogenezę najczęstszych schorzeń wieku podeszłego;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W12	narzędzia i skale oceny wsparcia osób starszych i ich rodzin oraz zasady ich aktywizacji;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W18	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W19	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W20	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W25	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium

D.W26	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W28	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W31	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu, nerwowego, wstrząs, sepsa);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W32	metody i skale oceny bólu, poziomu sedacji oraz zaburzeń snu oraz stanów delirycznych u pacjentów w stanach zagrożenia życia;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W33	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W34	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym;	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium
D.W35	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego\ w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (ALS);	Wykłady	test/odpowiedź ustna, kolokwium

UMIEJĘTNOŚCI

D.U1.	gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport)
D.U2.	przewodzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia, dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U3.	przewodzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawozdanie metodą procesu pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U9.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U10.	wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

D.U11.	modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej ;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U17.	przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U21.	przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Sprawdzian praktyczny Samoocena studenta
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Proces pielęgnowania Sprawozdanie z dyżuru (raport) Sprawdzian praktyczny
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;	MCSM zajęcia praktyczne Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;	Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe	Sprawdzian praktyczny

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

<p>W zakresie kompetencji społecznych student jest gotów do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; • przestrzegania praw pacjenta; • samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem; • ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe; • zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; • przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta • dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, • umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych 	<p>Zajęcia praktyczne Praktyki zawodowe</p>	<p>Samoocena studenta, Obserwacja przez nauczyciela lub opiekuna praktyk</p>
---	---	--

BILANS PUNKTÓW ECTS (obciążenie pracą studenta)

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)		Obciążenie studenta [h]			
		Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Godziny realizowane z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	Wykłady	30			
	Zajęcia praktyczne	80			
	Praktyki zawodowe	80			
Samodzielna praca studenta	Samokształcenie	10			
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		200			
Punkty ECTS za modul/przedmiot		z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	samodzielna praca studenta
		4	3		